

Blærekræft opdages for sent

Risikoen for at dø af blærekræft er markant større i Danmark end i andre skandinaviske lande. En del af forklaringen er formentlig lange ventetider fra første symptom til første kontakt med en urologisk afdeling. Alt for mange patienter går forgæves til den praktiserende læge, lyder kritikken fra Blæreforeningen og en overlæge.

Mens kun 61 procent af danske kvinder med blærekræft er i live fem år efter, de får stillet diagnosen er det tilsvarende tal i Sverige og Finland 69 og 72 procent. Det viser den seneste sammenligning fra den nordiske kræftdatabase Nordcan. Også hos de danske mænd er overlevelsen adskillige procentpoint lavere end hos vores nordiske naboer.

En del af forklaringen er, at der går alt for lang tid, før danske blærekræftpatienter kommer i behandling. Det mener Peter Thind, der er overlæge på urologisk afdeling på Rigshospitalet.

-Vi behandler patienterne på samme måde, men der kan være flere andre forklaringer på den dårlige overlevelse. Både at vi diagnosticere sygdommen hos flere ældre, og at de danske patienters grundfysisk er dårligere. Men det er også en del af forklaringen, at udredningstiden er for lang, siger Peter Thind.

Venter i fem måneder

Peter Thind har i en undersøgelse vist, at den gennemsnitlige ventetid for blærekræftpatienter i 2009 var 138 dage fra første symptom til første kontakt med en urologisk afdeling. Det er en forbedring i forhold til tidligere år, men stadigvæk knap fem måneders ofte unødvendig lang ventetid.

Peter Thind har selv siddet over for rigtig mange frustrerede patienter, som gang på gang er gået forgæves til den praktiserende læge med blod i urinen. I stedet for at blive sendt videre kommer de i behandling for blærebetændelse. Det gælder ikke mindst kvinderne, som har en markant dårligere overlevelse end deres nordiske søstre og de danske mænd.

-De seneste ti år har det været et hyppigt tilbagevendende problem med patienter, der vil skifte læge, fordi de ikke er blevet henvist til nærmere undersøgelser. Men jeg fornemmer, at det er ved at blive løst, og vi har knap så mange patienter, der brokker sig over deres praktiserende læge som tidligere, siger han.

Behandles for blærebetændelse

I Blæreforeningen genkender formand Jens Anton Hansen problemet med den sene diagnosticering:

-Vi hører jævnligt fra personer, hvor den rette behandling er kommet for sent i gang. Ofte fordi de i lang tid fejlagtigt behandles for blærebetændelse. På den måde kan der gå både halve og hele år, hvor sygdommen risikerer at udvikle sig. Det er meget uheldigt, når vi ved, at der ved tidlig indgriben kan ske en total helbredelse, og mange lidelser og ubehageligheder kan undgås, siger Jens Anton Hansen.

Ventetid er ikke uden betydning

Blærekræft rammer ca. 1.700 danskere hvert år, hvoraf 75 procent af tilfældene er hos mænd. Tæt på en fjerdedel får fjernet blæren, mens mere overfladisk kræft i blæren fjernes ved en kikkertundersøgelse, eller ved at man skyller blæren med kemoterapi eller calmettevaccine. Hvor stort indgrebet skal være afhænger af, hvor tidligt sygdommen opdages.

-Blærekræft er en aggressiv kræftform, så det betyder noget, om man reagerer hurtigt. Tidligere undersøgelser har vist, at det går ud over overlevelsen, hvis man udskyder operationen i tre måneder. Det betyder ikke, at man skal opereres dagen efter, men en kræftknode kan helt klart nå at udvikle sig på et halvt år, siger Peter Thind.

Han opfordrer derfor til, at ikke bare de praktiserende læger, men også alle andre bliver bedre til at reagere på blod, svie og andre tegn på sygdom.

-15-20 procent af de patienter, som vi får henvist, og som har blod i urinen, har en kræftsygdom i urinvejene. Så synligt blod i urinen skal man altid reagere på. Og det gælder sådan set alle symptomer, der er nye, og som ikke går over efter nogle dage, siger han.

Om blærekræft

Blærekræft, som opstår i urinblærens slimhinde, rammer ca. 1.700 danskere årligt. Omkring 75 procent er mænd.

Tobaksrygning er årsag til ca. 1/3 af alle tilfælde af kræft i blæren. Visse kemikalier i arbejdsmiljøet kan også medføre blærekræft.

De hyppigste symptomer på kræft i blæren er blod i urinen, hyppig vandladning, fornemmelse som ved blærebetændelse og trykkende smerter bag skambenet.

Blæreforeningen er en forening for personer med blærekræft eller blærepolypper og deres pårørende. Læs mere på www.blæreforeningen.dk